

Contact

Driemaandelijks magazine van de stichting ESDA

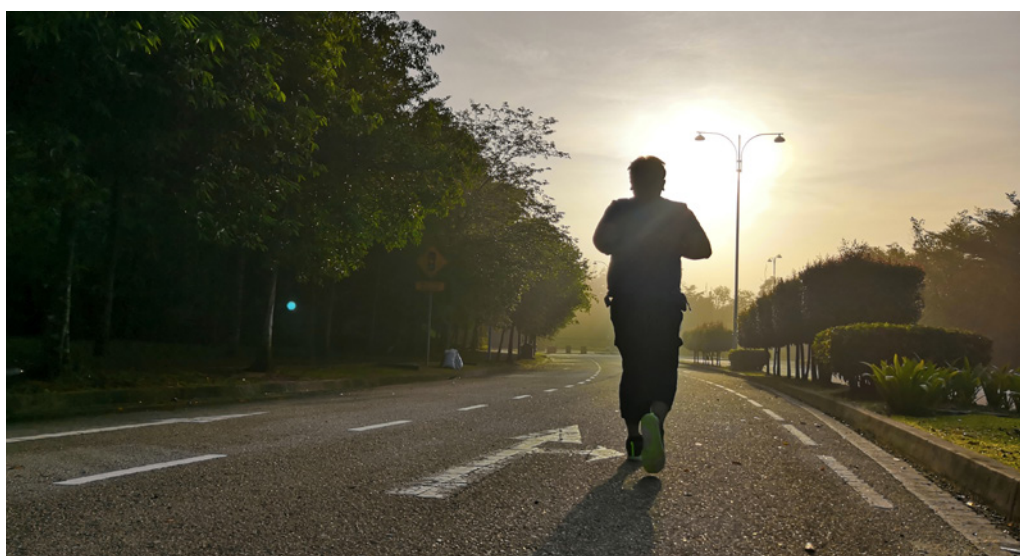

- 02 Redactioneel Hardlopers verdienen respect
- 03 Overdenking Ontzag
- 04 Relaties Jezelf accepteren zoals God je heeft geschapen
- 06 Dialoog Luisteren naar God door zijn boodschappers
- 08 Edith Een moedig eerbewijs
- 09 Uitgelicht Respect doorbreekt barrières
- 11 Bijbels gezien Een verhaal van liefde, respect, eerbied, genade en vergeving
- 12 Achtergrond 'Eer je vader en je moeder' Wat betekent dat concreet?
- 14 Verdieping Vrees en beven
- 16 Voedsel voor de geest Beren op de weg
- 18 Groen! Respect voor vrouwen staat wereldwijd onder druk

Respect

Hardlopers verdienen respect

Hardlopen is zeg maar echt niet mijn ding. Ik ben daar niet op gebouwd. Tijdens een badmintonwedstrijd, een sport die ik wél heel leuk vind en in clubverband beoefen, moet ik het niet hebben van mijn loopvermogen. Ik ben altijd te traag en te laat. Dat ik soms nog potjes win, is te danken aan veel geluk en aan mijn medespelers die tijdens het dubbelen alle gaten dichtlopen. Daar komt nog bij dat ik soms met mijn bijziende blik de shuttle helemaal niet aan zie komen. Zo'n ding kan mij zomaar vol op mijn voorhoofd raken, terwijl ik nog sta te kijken waar 'ie eigenlijk is. Je snap: ik ben de gedroomde dubbelpartner op de vereniging. Eerlijk is eerlijk: ik heb wel veel balgevoel. Maar dat hebben ze allemaal, dus dat is niet persé iets waar ik respect mee afdwing.

Capix Denan/Google Gemini

Voor één van mijn beste vrienden is hardlopen wél zijn ding. Hij loopt niet zomaar een beetje, en ook niet zo heel hard, maar wel ver. Op zijn 68e heeft hij zich zojuist doodleuk ingeschreven voor de marathon van Amsterdam, in oktober. Hij dacht dat hij wel klaar was met de marathons, maar het bloed kruipt kennelijk waar het niet gaan kan. Waar ik het meeste respect voor heb, is dat hij tijdens het lopen nog tijd heeft voor allerlei andere dingen. Zoals receptjes uitwisselen met zijn loopmaatje; alsof ze keuvelend een ommetje maken in plaats van 42 kilometer en 195 meter afleggen in een respectabele tijd. Ergens onder de 4 uur. Zelfs op de fiets (beenkracht, geen accu), is dat nog best een klus met wind tegen.

Vriend Nico doet er dan ook alles aan om het vege lijf fit te houden. Er zit geen grammetje te veel aan. Pakken koekjes en zakken chips zijn aan hem niet besteed. En als hij niet hardloopt, wandelt hij wel. Of hij hangt aan gewichten in de sportschool. Wat mij deugd doet, is dat hij óók staat te hijgen na het beklommen van vier, vijf trappen. 'Dat is een heel andere belasting', legt hij uit. En Google weet ook waaróm dat zo is: 'Een explosieve krachtsinspanning tegen de zwaartekracht in, waar je andere spieren voor nodig hebt.' Ik vind het geruststellend dat ook zo'n sportieve bejaarde uiteindelijk niet álles blijkt te kunnen. Maar wat hij kan, daar heb ik respect voor.

In deze **Contact** lees je meer over het thema Respect. Onze schrijvers belichten van alle kanten waar ze al dan niet respect voor hebben. En wat de Bijbel daar zoal over zegt. Veel leesplezier, we spreken je weer als je de kerstboom hebt opgetuigd.

Contact is een gratis uitgave van het Kerkenoootschap der Zevende-dags Adventisten **ESDA-Instituut** Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huister Heide
Tel: 030 - 6931509 | Email: esda@adventist.nl | Web: www.esda-online.nl | Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18 **Woord van Hoop** (ESDA België) Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel | Tel: 02-5113680 | ING Bank BE47 3100 1698 4180 **Verantwoordelijke uitgever België** David Carballo, BLF, Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel **Hoofdredacteur** Lydia Lijkendijk **Redactiesecretaris** Joanne Balk-Geerlings **Redactie** Tom de Bruin, Reinder Bruinsma, Silbert Elizabeth, Bert Nab en Jeroen Tuinstra **Vaste medewerkers** Edith Garms - gasfichryver, Albert Jurgens - corrector, Marie Rahajaan - kunstsociologe en Glenn Ripassa - docent hbo **Vormgeving** Paul de Bruin **Foto omslag** ShaziaphotoGrapher/Shutterstock.com **ISSN** 2542-548X **Druk** Van de Ridder - Nijkerk **Oplage** 2000 ex.

giften

Contact wordt gerealiseerd mede dankzij jouw giften. Scan de QR-code hiernaast om je donatie voor **Contact** te geven aan Stichting ESDA-Instituut. De QR-code is geldig tot 10 februari 2027.

Ontzag

Ontzag roept een mix van gevoelens op. Eerbied, angst en verwondering vatten dit het beste samen.

De Bijbel spreekt veelvuldig over ontzag als respect, vaak omschreven als 'eer bewijzen' of 'eerbied'. Ontzag voor God omvat het eren van God, het respecteren van ouders en leiders, en het waarderen van alle mensen als beelddrager van God. De Bijbel roept nadrukkelijk op om elkaar met respect, eerbied en liefde te behandelen. Respect voor anderen vloeit voort uit het gebod om je naaste lief te hebben als jezelf.

Angst versus ontzag

Angst is vaak een reactie gebaseerd op het gevoel dat je iets fout hebt gedaan. Je hebt iets te verbergen of je vreest straf. De Bijbel zet hier lijnrecht tegenover dat de volmaakte liefde van God je angsten verdrijft (1 Johannes 4:18). Angst verlamt je en houdt je gevangen in onzekerheid. Het zorgt ervoor dat je dingen niet doet omdat je bang bent voor de consequenties. Ontzag zorgt ervoor dat je dingen wél doet. Uit liefde, loyaliteit en respect. Angst drijft je weg van God, maar ontzag kan je dichterbij Hem brengen.

Disrespect bij Jakob en Esau

Jakob en Esau hebben ontzag voor de Heer. Maar ze hebben daar beiden een andere opvatting over. Door hun opvoeding is er bovendien rivaliteit ontstaan en ze steken elkaar de loef af. Je leest het in Genesis 25 tot en met 33.

*Respect heeft gevolgen,
disrespect heeft dat ook*

Ze zijn de tweelingzonen van Isaak en Rebekka. Esau is de eerstgeborene, ruig en een stoere jager. Hij is de lieveling van zijn vader. Jakob is rustig, blijft vaak bij de tent en is de favoriet van zijn moeder. Op een dag komt Esau hongerig uit het veld en vraagt zijn broer Jakob om eten. Jakob maakt misbruik van de situatie en eist daarvoor in ruil het eerstgeboorterecht van Esau. Dat was het recht op een dubbel deel van de erfenis en het leiderschap over de familie. Je kunt je afvragen wie hier wint als het gaat om het hebben van disrespect. Esau, die zijn eerstgeboorterecht inruilt voor een bord eten, of Jakob die misbruik maakt van de situatie.

AntonSokolov/
shutterstock.com

Zegen en vergeving

Bovendien weet Jakob zijn vader ook nog de vaderlijke zegen te ontfutselen. Als hun vader Isaak oud en blind is, wil hij Esau de officiële zegen geven die bij de eerstgeborene hoort. Rebekka hoort dit en helpt Jakob. Ze laat Jakob de kleren van Esau aantrekken en doet dierenvellen op zijn armen. Isaak denkt dat hij Esau zegent, maar geeft de zegen aan Jakob. Als Esau hierachter komt, is hij zo woedend dat Jakob voor hem vlucht. Jakob gaat naar zijn oom Laban, in een ver land. Hij blijft daar twintig jaar. Hij trouwt, krijgt kinderen en wordt rijk. Wanneer hij uiteindelijk terugkeert, is hij bang voor de consequenties van zijn keuzes. Hij vreest de wraak van Esau. Daarom stuurt hij geschenken vooruit. Tot zijn verbazing rent Esau hem tegemoet, omhelst hem en huilt. De twee broers vergeven elkaar, al gaan ze daarna wel weer hun eigen weg. Twintig jaar lang hebben ze zich kunnen bezinnen op wat er is gebeurd en hoe het anders had gekund. Maar na twintig jaar zijn ze ook wel dusdanig uit elkaar gegroeid dat vergeving en het sluiten van vrede het hoogst haalbare is.

Keuzes

Het verhaal illustreert het verlies van respect voor geestelijke zaken en de gevolgen van ondoordachte keuzes. Jakob hechtte veel waarde aan de beloften van God. Esau nauwelijks. En hoewel Jakob uit sluwheid handelde, reageerde Esau uit desinteresse. Respect heeft gevolgen, disrespect heeft dat ook. Onverschillig staan tegenover Gods beloften is een keuze. Ontzag hebben voor God is dat ook. Het is een leefstijl. Het betekent dat je inziet wie God is en dat je Hem respecteert in de keuzes die je maakt. Ook al gaat dat met vallen en opstaan. De intentie telt.

Jezelf accepteren

zoals **God** je heeft geschapen

Zelfrespect is een belangrijk onderdeel van een gezond en evenwichtig leven. Het betekent dat je jezelf als waardevol ziet. Niet omdat je beter bent dan anderen, maar omdat je weet dat je als mens van waarde bent. Als je respect hebt voor jezelf, zul je ook gemakkelijker respect tonen aan anderen. Vooral in deze tijd, waarin sociale media een grote rol spelen in jouw dagelijks leven, is dat belangrijker dan ooit.

*Juist online
vergeten
mensen soms
dat er achter
elk profiel
een mens
van vlees en
bloed zit*

andrey_l/
shutterstock.com

Zelfrespect is het besef dat je jezelf mag accepteren zoals God je heeft geschapen. Het betekent dat je je eigen grenzen kent, dat je verantwoordelijkheid neemt voor je keuzes en dat je jezelf niet voortdurend vergelijkt met anderen. Zelfrespect is iets anders dan trots of egoïsme. Als je je trots voelt, dan plaats je jezelf boven anderen, terwijl gezond zelfrespect juist samengaat met nederigheid. De Bijbel leert je dat ieder mens geschapen is naar het beeld van God: 'God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep Hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen' (Genesis 1:27). Dat betekent dat ieder mens, ongeacht afkomst, leeftijd of prestaties, een unieke waarde heeft. Als je dat begrijpt, hoeft je jouw eigenwaarde niet afhankelijk te maken van de mening van anderen of van het aantal likes op sociale media.

Respect voor anderen

Jezus vat de omgang met andere mensen samen in de bekende gulden regel: 'Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen' (Matteüs 7:12).

Deze woorden zijn eenvoudig, maar diepgaand. Ze nodigen je uit tot vriendelijkheid, eerlijkheid, geduld en vergevingsgezindheid. Wanneer je jezelf afvraagt hoe jij behandeld wilt worden, kun je vaak ook beter bepalen hoe jij met anderen hoort om te gaan.

Respect tonen betekent luisteren zonder direct te oordelen, rekening houden met gevoelens van anderen en bereid zijn om elkaar te helpen. Dat geldt thuis, op school, op het werk en in de kerk, maar ook online.

Sociale media: een zegen en een uitdaging

Sociale media bieden prachtige mogelijkheden om contact te onderhouden, kennis te delen, elkaar te bemoedigen en om je geloof te delen met anderen. Echter: ze brengen ook risico's met zich mee. Anonieme reacties, harde woorden, roddels en negatieve opmerkingen kunnen mensen diep kwetsen. Juist online vergeten mensen soms dat er achter elk profiel een mens van vlees en bloed zit.

De Bijbel waarschuwt jou zorgvuldig om te gaan met je woorden. 'Laat geen verderfelijke taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goeddoen aan wie ze hoort' (Efeziërs 4:29). Deze oproep geldt net zo goed voor een bericht op Facebook, Instagram, X of WhatsApp als voor een gesprek aan de keukentafel of via de telefoon. Ook Jakobus wijst

op de kracht van onze woorden: 'Zo is ook de tong een klein orgaan, maar wat een groot-spraak kan hij voortbrengen. Bedenk eens hoe een kleine vlam een enorme bosbrand veroorzaakt' (Jakobus 3:5).

Voordat jij iets plaats of reageert, kun je jezelf afvragen:

- **Is het waar?**
- **Is het vriendelijk?**
- **Is het nodig?**
- **Bouwt het iemand op?**

Wanneer het antwoord op één van deze vragen 'nee' is, is zwijgen vaak de beste keuze.

Jezelf niet vergelijken

Eén van de grootste valkuilen van sociale media is jezelf voortdurend vergelijken met anderen. Je ziet de vakanties, successen en perfecte foto's en vrolijke berichten van anderen langskomen. Daardoor kun je gemakkelijk het gevoel krijgen dat anderen gelukkiger of succesvoller zijn. De Bijbel roept je echter op tevreden te zijn met wat God jou geeft.

'Laat iedereen zijn eigen daden toetsen, dan heeft hij misschien iets om trots op te zijn, zonder zich er bij anderen op te laten voorstaan' (Galaten 6:4).

God heeft ieder mens verschillende talenten en mogelijkheden gegeven. Daarom hoef je je niet voortdurend te meten met anderen. Werkelijke rust ontstaat wanneer je jouw identiteit vindt in God en niet in de waardering van mensen.

Nederigheid en liefde

Gezond zelfrespect gaat samen met nederigheid en liefde. Paulus schrijft in Filippiëzen 2:3-4: 'Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle nederigheid de ander belangrijker dan uzelf. Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander.'

Dat betekent niet dat je jezelf minderwaardig moet vinden, maar dat je oog hebt voor de belangen en behoeften van anderen. Jezus gaf hierin het grootste voorbeeld. Hoewel Hij Gods Zoon was, diende Hij anderen met liefde en gaf zelfs zijn leven voor de mensheid. In 1 Korintiërs 13 gaat het over de liefde. In vers 4 en 5 staat: 'De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan ...' Deze woorden vormen een mooie leidraad voor alle relaties, zowel offline als online.

Luisteren naar God zijn door boodschappers

Liang Li Photos/
shutterstock.com

Luisteren is zo vanzelfsprekend dat we er nauwelijks bij stilstaan. Toch is het een van de meest bijzondere vermogens van de mens. Al vanaf de eerste levensmaanden leert een kind klanken herkennen, woorden begrijpen en uiteindelijk zelf spreken. Dat gebeurt alleen doordat anderen met hem communiceren. Zonder die wisselwerking leert een kind geen taal. Door te luisteren, leren mensen elkaar kennen. Zo groeien vertrouwen, verbondenheid en wederzijds begrip. Wie een relatie met een ander wil opbouwen, kan niet zonder communicatie.

God heeft de mens geschapen om met Hem te leven. God is geen zwijgende Schepper die de wereld aan haar lot overlaat. Vanaf het begin zoekt Hij mensen op. Hij spreekt, stelt vragen, waarschuwt, bemoedigt en wijst de weg. Soms spreekt Hij rechtstreeks, maar vaak vertrouwt Hij zijn boodschap toe aan mensen die Hij daarvoor roept. Die boodschappers noemt de Bijbel profeten.

Meer dan een voorspeller

Bij het woord 'profeet' denken veel mensen aan iemand die de toekomst kan voorspellen. In de Bijbel is dat echter niet diens belangrijkste taak. Een profeet is in de eerste plaats een boodschapper van God die zijn boodschap doorgeeft.

Soms gaat die boodschap over de toekomst, maar meestal over het heden. Profeten roepen mensen op onrecht los te laten, terug te keren naar God en te leven zoals Hij het bedoelt. Zij houden een spiegel voor en wijzen tegelijk op hoop en herstel.

Opvallend is dat God meestal geen invloedrijke of volmaakte mensen kiest. Mozes vond zichzelf geen goede spreker. Jeremia voelde zich te jong. Jona probeerde zelfs aan zijn opdracht te ontsnappen.

Toch gebruikte God juist hen. Daarmee laat Hij zien dat zijn werk niet afhangt van menselijke talenten, maar van zijn kracht. Het gezag van een profeet ligt daarom niet in zijn opleiding, persoonlijkheid of maatschappelijke positie, maar in de God die hem heeft gezonden.

Waarom juist gewone mensen?

De Bijbel verbergt de zwakheden van de profeten niet. Mozes verloor soms zijn geduld. Elia raakte ontmoedigd. Jona worstelde met Gods mededogen voor zijn vijanden. Juist dat maakt hun verhalen geloofwaardig. Hun verhalen richten onze aandacht niet op bijzondere mensen, maar op een bijzondere God die gewone mensen inschakelt voor een buitengewone opdracht. Petrus schrijft: 'Want nooit is een profetie voortgekomen uit menselijk initiatief: mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de heilige Geest' (2 Petrus 1:21). Hun woorden waren daarom meer dan persoonlijke meningen. Zij gaven door wat God hun had toevertrouwd. Hun gezag lag niet in henzelf, maar in degene die hen had gezonden.

Kun je iedere profeet vertrouwen?

Juist omdat God ervoor kiest door mensen te spreken, dringt een belangrijke vraag zich op: hoe weet je of iemand werkelijk namens God spreekt? Die vraag leefde ook in de tijd van de Bijbel. Daarom waarschuwen zowel de profeten als Jezus voor mensen die ten onrechte beweren Gods boodschapper te zijn. Jesaja roept op om iedere boodschap te toetsen aan wat God al eerder heeft bekendgemaakt (Jesaja 8:20). God spreekt nooit in tegenspraak met zichzelf. Voor christenen die de Bijbel als Gods Woord erkennen, is dit een belangrijk uitgangspunt. Geen enkele profeet staat boven de Schrift. Wie in Gods naam spreekt of schrijft, moet in overeenstemming blijven met wat God al heeft geopenbaard.

Herkenbaar aan de vruchten

Jezus noemt daarnaast nog een tweede toets: 'Aan hun vruchten zul je hen herkennen' (Matteüs 7:16). Zoals de vruchten laten zien wat voor boom het is, zo laat een ware profeet door zijn leven en boodschap zien dat God aan het werk is.

Een boodschap die van God komt, brengt mensen dicht bij Hem. Zij moedigt aan tot liefde, rechtvaardigheid, nederigheid en bekering: een bewuste omkeer naar God. Een valse boodschapper doet vaak het tegenovergestelde. Hij richt de aandacht op zichzelf, voedt angst of maakt mensen afhankelijk van een menselijke leider.

Luisteren naar Gods stem

Luisteren naar de profeten betekent meer dan waardering hebben voor bijzondere mensen uit het verleden. Door hun woorden luisteren we naar God en ontdekken we wat Hij van mensen vraagt.

*Het gezag van
profeten lag
niet in henzelf,
maar in degene die
hen had gezonden*

God maakt zijn wil niet bekend om onze nieuwsgierigheid te bevredigen of indruk te maken met kennis over de toekomst. Hij spreekt om richting te geven, te waarschuwen voor gevaar, moed te schenken in moeilijke tijden en mensen dicht bij zich te brengen.

Zoals een kind leert spreken door eerst aandachtig te luisteren, zo groeit ook geloof door te luisteren naar Gods stem. Misschien is dat wel de belangrijkste vraag die dit onderwerp oproept. Niet of God nog spreekt, maar of wij bereid zijn te luisteren. Wie met een open hart luistert naar de profeten, luistert uiteindelijk naar de God die hen heeft gezonden.

scan mij

KGBR/shutterstock.com

7

dialogoog

dialogoog

In het 4e kwartaal bestuderen we in de sabbatschool het thema: 'De gave van profetie.'
Ik wens je veel zegen bij de bestudering van Gods Woord.

Bestel Dialoog via: www.servicecentrum-adventist.nl
Prijs excl. verzendkosten: € 18,00.

Een moedig eerbewijs

*Ineens zien
we twee
mannen naar
voren treden*

ivan_kislitsin/
Shutterstock.com

Na mijn beroepsopleiding begon ik enthousiast aan mijn eerste, serieuze baan bij een internationaal groente- en bloemzadenbedrijf in mijn woonplaats. De knop moest wel even om: na jaren school kwam ik terecht in zo'n groot bedrijf. En moest ik proberen om te gaan met oudere collega's én met jongere, die net als ik pas van start waren gegaan.

Op een dag stonden we als jongere garde in de gang bij elkaar wat te praten en te lachen. De receptioniste bedacht dat het vertellen van een mop wel een goed middel zou zijn om haar populariteit te verhogen. Ik weet absoluut de clou van de mop niet meer, misschien heb ik die zelfs niet afgewacht. Maar het betrof een grap over Jezus, die over het water liep: bespottelijk toch?! Ik heb me snel en geruisloos verwijderd richting mijn werkplek. Na al die jaren voelt dat nog steeds niet goed, maar onervaren als ik was moest ik mijn plek nog zien te vinden. En wat zou het met mijn populariteit gedaan hebben als ik toen een ferm tegengeluid had laten horen?

Een eerste rehabilitatie

Het is opvallend dat Jezus, na zijn dood aan het kruis, door diverse mensen zeer zorgvuldig, met alle aandacht en respect, behandeld wordt. Een grote verrassing overvalt ons op het tijdstip dat Hij zijn laatste adem uitblaast. De eerste rehabilitatie komt uit de mond van een centurio en zijn collega's die daar ambtshalve waren om Jezus te bewaken. Het waren waarschijnlijk geen mensen die wekelijks devoot in de kerk zaten. We horen de woorden uit de mond van deze geharde Romein: 'Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige'. 'Deze mens was Gods Zoon' (Lucas 23:47 en Marcus 15:39).

Twee dappere mannen*

Jezus wordt na zijn dood zeker niet als afgedankt vuil vergeten. Ineens zien we twee mannen naar voren treden, Josef van Arimatea en Nikodemus. De Bijbel beschrijft Josef als een goed en rechtvaardig mens. Deze mannen waren leerlingen van Jezus geweest. Josef raapt al zijn moed bijeen en gaat naar Pilatus die hij om het lichaam van Jezus vraagt. Nadat Pilatus zich ervan verzekerd heeft dat Jezus echt gestorven is, geeft hij toestemming en neemt Josef het lichaam mee. Nikodemus, die ooit met Jezus een uitgebreid, nachtelijk gesprek had gehad, voegt zich bij hem met een ruime hoeveelheid mirre en aloë. Josef en Nikodemus wikkelen het lichaam van Jezus in een nieuw gekochte doek van zuiver linnen en leggen Hem in een nieuw rotsgraf, dat Josef voor zichzelf had laten uithouwen. Ten slotte rollen zij een grote steen voor de ingang van het graf. Het gedurfde verzoek aan Pilatus, de linnen doek, het nieuwe graf, de mirre en aloë, alles getuigt van een diepe toewijding waarmee ze hun geliefde Jezus met zorgzame handen als een kostbare schat behandelen. Dit verhaal getuigt van een moedig en indrukwekkend eerbewijs.

Ons aandeel hier en nu

Misschien focussen wij ons in onze tijd bij voorkeur op de opstanding van Jezus. Toch heeft deze 'tussenfase' een niet te missen betekenis. Bij de viering van de maaltijd van de Heer, telkens wanneer christenen brood en wijn delen, wordt vol eerbied en dankbaarheid de betekenisvolle dood van Jezus verkondigd – totdat Hij komt, zie 1 Korintiërs 11:26. Het verhaal gaat dat Josef na dit alles een gesprek had met één van zijn kennissen. Die man keek hem meewarig aan en zei: 'Dat is toch wat, Josef, dat jij in dat nieuwe graf, dat voor jezelf bedoeld was, die Jezus hebt begraven!' 'Och,' zei Josef, 'je hoeft met mij geen medelijden te hebben. Het was maar voor een weekendje!'

* Je leest het in Johannes 19:38–42.

Respect doorbreekt barrières

Drie jaar geleden waren wij in Indonesië voor een Javaanse bruiloft. Wij behoorden zelfs bij de eregasten, want de bruidegom was onze zoon. De bruiloft vond plaats in een klein dorp tussen de rijstvelden in Zuid-Sumatra en duurde vier dagen. Toen wij twee dagen van tevoren aankwamen, waren de voorbereidingen al lang aan de gang. Het hele dorp hielp mee. In de tuin en over de straat was een enorme tent opgezet. Binnen en buiten waren er talloze dorpsgenoten bezig met het voorbereiden van de maaltijden. Geen enkele kip liep er meer veilig rond, want het hele dorp was uitgenodigd om te komen en mee te eten.

De christelijke inzegening van het huwelijk vond plaats op zaterdag in de namiddag. Bij binnenkomst viel het me op dat ook alle moslims (ca. 70%) uit het dorp aanschoven om daarbij aanwezig te zijn. Denk niet dat zij puur en alleen uit beleefdheid deelnamen aan de dienst. Zij kwamen eveneens uit respect voor de eredienst en aanbidding van de Schepper. Hoewel moslims in het noorden van Sumatra vaak onverdraagzaam zijn tegenover andere religies, is het omgekeerde waar in het zuiden van dat eiland. In principe leren moslims respect te hebben voor de 'mensen van het Boek', waaronder joden en christenen. Dat is een erkenning van de gezamenlijke wortels van het monotheïstische geloof.

Spanningen

In de evangeliën lezen we over spanningen tussen Israëlieten en Samaritanen. De Samaritaanse bevolkingsgroep ontstond rond 700 voor Christus. Zij zijn de afstammelingen van de inwoners van het koninkrijk Israël na de verovering van het Noordrijk door Assyrië. De Samaritanen aanvaardden de Thora, de eerste vijf boeken van Mozes, als basis voor hun geloof en beschouwden zichzelf, net als de Joden, als Israëlieten. Ook zij zijn in die zin dus 'mensen van het Boek'.

Als de apostelen door Jezus vooruitgestuurd worden en aankomen in een Samaritaans dorp willen de inwoners hen niet ontvangen. De reden: Jezus en zijn leerlingen waren onderweg naar Jeruzalem. Als de leerlingen voorstellen om vuur uit de hemel af te roepen over de Samaritanen, berispt Jezus hen. Daarop vervolgen ze hun tocht. Zie Lucas 9:52-56.

Vergelijking

Bijzonder is de bekende vergelijking van de barmhartige Samaritaan in Lucas 10:25-37. Hierin wijst Jezus een wetgeleerde terecht die

Hem probeert te verzoeken en vraagt wie hij als zijn naaste dient te beschouwen. Het moet voor deze wetgeleerde schokkend zijn geweest om zelf te moeten bevestigen dat het niet iemand van de religieuze elite is die naastenliefde toont, maar een gewone Samaritaan.

Gesprek

In het gesprek met een Samaritaanse vrouw in Johannes 4 toont Jezus hoe respect voor de ander, een etnische of op religie gebaseerde blokkade kan doorbreken. Jezus ging door het land van Samaria en bij een bron aangekomen vraagt Hij aan een vrouw om Hem te drinken te geven. 'Hoe kunt U, als Jood, mij om drinken vragen? Ik ben immers een Samaritaanse!' is haar reactie. Zonder verder daarop in te gaan, laat Jezus haar weten dat God bereid is om ook haar levend water te geven als zij daarom zou vragen. Het uiteindelijk gevolg van dit contact was dat verschillende Samaritanen door haar getuigenis tot geloof kwamen. Zij vroegen Jezus om bij hen te blijven, wat Hij twee dagen lang deed. Zie Johannes 4:1-42.

Op verschillende plaatsen in ons land nodigen moslims Nederlanders uit om samen met hen het Suikerfeest te vieren. Zij geven ons daarmee een goed voorbeeld. Respect voor elkaar opent, ondanks de verschillen, mogelijkheden voor mooie vruchtbare contacten.

Rudi.k image/
Shutterstock.com

Foto's uit de privécollectie
van Albert Jurgens

*Moslims leren
respect te
hebben voor
de 'mensen
van het Boek'*

Een verhaal over liefde, respect, en eerbied, genade vergeving

Bert Nab

10

bijbels gezien

‘Jij hebt Me niet begroet met een kus; maar zij heeft, sinds Ik hier binnenkwam, onophoudelijk mijn voeten gekust’ (Lucas 7:45).

In de Bijbel staat een verhaal, in een paar variaties, over een vrouw die bekendstond als zondares. Sommige mensen denken dat zij een sekswerker was, maar dat wordt ons niet expliciet verteld. In ieder geval lijkt het erop dat de vrouw uit een vorm van dankbaarheid een kostbaar cadeau aan Jezus wil geven. Ze heeft een soort dure parfum aangeschaft, die haar een vermogen gekost moet hebben.

Ongenode gast

Jezus intussen, is uitgenodigd om bij een farizeeër thuis te komen eten. Hij gaat, zoals gebruikelijk in die tijd, aanliggen voor de maaltijd. De vrouw heeft gehoord dat Jezus in het huis van de farizeeër, die Simon blijkt te heten, aanwezig is. Ze gaat naar het huis toe en komt als ongenode gast naar binnen. Als

ze Jezus in het oog krijgt, gaat ze achter Hem staan bij zijn voeten. Ze huilt zodat de voeten van Jezus nat worden. Ze droogt zijn voeten met haar haren en zalft ze vervolgens met de olie die ze bij zich heeft.

Iedereen vindt er wat van

Een bijzondere actie waar mensen uiteraard weer iets van moeten vinden. Simon bijvoorbeeld denkt bij zichzelf: ‘Als hij een profeet was, zou Hij weten wie de vrouw is die Hem aanraakt, dat ze een zondares is’ (Lucas 7:39). In een andere versie zijn er leerlingen die menen dat het verkwisting is om dure parfum over iemands voeten uit te smeren. Het argument is dan dat ze dat geld beter aan de armen had kunnen geven, maar dat lijkt meer een drogreden te zijn dan iets anders.

Illustratie/Google Gemini

Jezus
behandelt een
vermeende
zondares met
veel **respect**

Schuld en vergeving

Jezus reageert heel anders. Tegen Simon begint Hij een verhaal te vertellen over schuld en vergeving en de dankbaarheid die daarbij komt kijken. Vervolgens zegt Hij hem: 'Ik ben bij jou te gast en je hebt Me niet eens water gegeven om mijn voeten te wassen. Je hebt Me zelfs niet eens behoorlijk gegroet, zoals de gewoonte is. Maar deze vrouw heeft mijn voeten gewassen met haar tranen en ze met haar haren afgedroogd. Vervolgens heeft ze ze gezalfd met geurige olie. Ondertussen hield ze niet op mijn voeten te kussen.'

Vormen van (dis)respect

Je zou dus kunnen zeggen dat diverse vormen van respect en disrespect in dit verhaal naar voren komen. Tegen Simon lijkt Jezus te zeggen dat hij wel wat meer respect had mogen tonen voor zijn gasten. Intussen vertelt Hij hem tussen neus en lippen door ook nog eens dat hij, ondanks al zijn (bijbel-)kennis, niet veel van het leven begrijpt. De vrouw daarentegen toont juist heel veel respect. Kennelijk heeft Jezus haar geholpen bij haar problemen, waarschijnlijk zelfs meer dan eens. Zij wil Hem bedanken, niet zomaar met een bloemetje of een ander klein cadeau-tje, maar met iets waardevols. Ze zalft zijn voeten en kust ze. Ze gaat voor Jezus op haar knieën en toont Hem haar dankbaarheid.

Voetstuk

Jezus ziet haar actie niet als iets buitensporigs of onnodigs. Hij berispt haar niet voor verkwisting, maar Hij plaatst haar in plaats daarvan haast op een voetstuk. Simon krijgt min of meer te horen, met het schaamrood op zijn kaken, dat deze vrouw in de kern een beter mens is dan hij. Jezus behandelt een

vermeende zondares met evenveel respect als Hij heeft voor wie dan ook. De vrouw wordt zelfs tot voorbeeld gemaakt, haar nagedachtenis zal bewaard blijven, haar zonden vergeven en ze mag gaan in vrede.

Tegenover 'Ik, ik, ik ...'

Ook vandaag kunnen we wel iets met die vormen van respect. Disrespect is er volop. Ik, ik, ik, lijkt voor veel mensen het motto te zijn. Dit verhaal zet daar iets heel anders tegenover. Liefde, respect, eerbied, genade en vergeving. Hoe zou de wereld eruitzien als meer mensen op die manier in het leven zouden staan? Respect als je daar eens bij stil zou willen staan.

Daniël en Openbaring Ontzegeld

**Daniël zag het aankomen.
Johannes ook.
Maar wat zagen ze eigenlijk?**

Ontzegeld neemt je stap voor stap mee door de profetieën, de beelden en de grote strijd – met heldere uitleg, verdiepvragen en verrassende illustraties die de wereld van de tekst iets tastbaarder maken. *Een studieboek om steeds weer naar terug te grijpen.*

Ontzegeld – Studiehulp bij Daniël en Openbaring
€17.50 excl. verzendkosten.
Binnenkort verkrijgbaar via:
www.servicecentrum-adventist.nl
(scan de QR-code hiernaast)

'Eer^{je} vader^{en} moeder'^{je}

Wat betekent dat concreet?

Ilona Ignatova/
shutterstock.com

Op zondagmorgen kijk ik gewoonlijk naar De Verwondering. In dat interviewprogramma praat Annemiek Schrijver met allerlei verschillende personen over hun persoonlijke levenservaringen, idealen en projecten. Het gaat daarbij vooral om geestelijke aspecten; om wat hen motiveert, inspireert of letterlijk op de been houdt.

Onlangs sprak Schrijver met een innemende, goed ontwikkelde vrouw van ongeveer midden-dertig. Zij vertelde over haar ingewikkelde jeugd, bij ouders met een ernstige verstandelijke beperking. Dat maakte dat zij al vanaf haar beginnende tienerjaren het huishouden organiseerde en ook de financiën regelde. Uit het interview bleek dat zij, ondanks deze moeilijke ouder-kind relatie, ook nu nog een goede band had met haar vader en moeder en hen respecteerde.

Het gesprek beluisterend vroeg ik mij onwillekeurig af: Hoe is het mogelijk om onder zulke problematische omstandigheden respect voor je ouders op te brengen? Nog moeilijker lijkt het me als je te maken hebt, of hebt gehad, met ouders die je hebben verwaarloosd of zelfs mishandeld. Of die in alle opzichten in hun ouderlijke verantwoordelijkheden hebben gefaald. Geldt dan toch het vijfde van de tien geboden: 'Toon eerbied voor uw vader en moeder. Dan zult u lang leven in het land dat de Heer, uw God, u geven zal?' (Exodus 20:12).

Tijdgebonden invulling

De tien geboden verwoorden beginselen die altijd hebben gegolden en ook nu nog de basis vormen voor een geordende samenleving. Maar de concrete betekenis moet steeds weer opnieuw worden ingevuld. De maatschappij verandert immers voortdurend en dat vereist dat we steeds opnieuw de concrete uitwerking van die basisbeginselen moeten doordenken. In een agrarische of nomadische samenleving verbiedt het geen 'zinnen' zetten op het bezit van 'een ander' (het tiende gebod) jaloezie op de veestapel

van een ander. Maar het gebod waarschuwt óns dat we iemand haar nieuwe Tesla niet mogen misgunnen. Het zesde gebod, dat 'moord' verbiedt, heeft in onze samenleving, met alle vraagstukken over het begin en het einde van het leven, een veel bredere reikwijdte dan het in de middeleeuwen had. De beloning voor het 'eerbied tonen voor' je ouders was voor de mensen rond de berg Sinaï direct gekoppeld aan wat stond te gebeuren: het binnengaan in het beloofde land. Wie zich aan dat gebod hield, mocht verwachten lang te zullen leven in dat land dat God hun wilde geven.

Gewicht toekennen

In oudere vertalingen begint het vijfde gebod met de woorden: 'Eert uw vader en uw moeder.' In de NBV en de NBV21 staat:

*Het tonen van
zorgzaam respect,
of respectvolle zorg,
voor oudere ouders
blijft een tijdloze
manier om het vijfde
gebod in te vullen*

‘Toon eerbied voor uw vader en moeder.’ De oorspronkelijke Hebreeuwse tekst van Exodus 20:12 gebruikt het woord *kabod*, dat betekent letterlijk: ‘zwaar zijn’ of ‘gewicht hebben’. Je ouders ‘eren’ wil dus zeggen dat je beseft dat zij ‘gewicht hebben’ en dus een belangrijke plaats in je leven innemen. Het wil zeggen dat je in principe bereid blijft om van hen te leren en hen met respect wilt behandelen. Daaraan zijn wel grenzen. Van sommige ouders kunnen kinderen helaas voornamelijk *slechte* dingen leren. En soms gedragen ouders zich dusdanig onwaardig dat respect voor hen hebben onmogelijk wordt.

Zorgzaam respect

De betekenis van het ‘eerbied hebben’ en ‘gewicht toekennen’ verschuift naarmate we ouder worden. Voor een kind ligt de nadruk op gehoorzaamheid en het respecteren van ouderlijk gezag. Als volwassene gaat het

vooral om het tonen van dankbaarheid, liefde en loyaliteit, ook als je duidelijker zicht krijgt op de zwakheden en fouten van je ouders. Naarmate je ouders op hogere leeftijd komen, speelt het element van zorgzaamheid een steeds grotere rol.

Het vijfde gebod, zoals dat in Exodus 20 wordt verwoord, werd gegeven aan mensen in een patriarchale samenleving, met een sociale structuur waarin men economisch en sociaal op elkaar was aangewezen. Men moest voor elkaar zorgen. Dat gold in onze westerse samenleving ook voor vroegere generaties en in veel gebieden in de wereld is dat nog steeds het geval. Het feit dat dit in ons deel van de wereld drastisch veranderd is, heeft naast negatieve kanten ook heel wat goede aspecten. Maar het tonen van zorgzaam respect, of respectvolle zorg, voor oudere ouders blijft een tijdloze manier om het vijfde gebod in te vullen.

Belletjes en bezoeken

Het betekent concreet: tijd maken voor regelmatig bezoek en/of wanneer afstanden dat onmogelijk maken, voor een telefoontje of berichtje. Het gaat ook om laten merken dat de mening of een advies van je ouders er nog steeds toe doen. En om

hen, waar mogelijk, te betrekken bij belangrijke gebeurtenissen in je leven.

En ook, waar mogelijk, om het bieden van praktische hulp met klusjes in huis, boodschappen, en vervoer. Het kan ook financiële steun betekenen als het jezelf voor de wind gaat en je ouders het moeten doen met een klein pensioen. En ten slotte: Zeg vaak dank je wel. Je ouders waren niet perfect, maar zij hebben vaak wel veel offers voor je gebracht!

en Vrees beven

AlejandroMunozR/
Shutterstock.com

Iets wat mij altijd is opgevallen in de Bijbel, is hoe vaak vrees voor God voorkomt. Mensen die God eren moeten vrees voor Hem hebben. Gelovigen worden godvrezenden genoemd. Paulus draagt ons op om God te dienen met vrees en beven. Dit staat nogal in contrast met mijn beeld van God als een liefhebbende ouder die zorg heeft voor ons.

In de nieuwste Nederlandse bijbelvertalingen is vrees voor God zo goed als verdwenen.

Waar de vertaling waarmee ik opgroeide mij opdroeg om 'God te vrezen', staat er tegenwoordig het veel beter verteerbare 'heb ontzag voor God' (Openbaring 14:7). Paulus heeft het niet meer over beven van angst, maar over 'diep ontzag voor God' (Filippenzen 2:12). En wat bijzonder is aan de vroege kerk is niet langer de 'vreze des Heren' maar hun 'ontzag voor de Heer' (Handelingen 9:31).

Vrees is verdwenen

Het is bijzonder dat deze vrees voor de Heer vrij consequent door de hele Bijbel heen is verdwenen. Als je een moderne Bijbel opslaat en die nauwkeurig van kaft tot kaft leest, kom je eigenlijk niet verder dan de conclusie dat iedereen ontzag heeft voor God. Hoogstens valt het je op dat mensen schrikken en bang worden als ze God zien (bijvoorbeeld Habakuk 3:16) en dat God dan vaak iets zegt als: 'wees niet bang' (Genesis 15:1).

De vraag waar de vrees voor God gebleven is, is denk ik een interessante. En het heeft alles te maken met wat de bijbelschrijvers bedoelen als ze zeggen dat wij God moeten vrezen. Bedoelen ze dat we bang moeten zijn, alsof God een of ander monster is uit de nieuwste horrorfilm? Dat wij, net als in de bioscoop, bevend op onze stoel zitten? Of gaat het hier om iets heel anders?

*Ze zijn niet bang,
ze kunnen er gewoon
met hun verstand
niet bij: ze staan
versteld van **ontzag***

Jona

Dat het om iets anders gaat, zien we in het verhaal van Jona. Het verhaal vertelt dat Jona een opdracht heeft van God, maar dat hij daar geen zin in heeft. Hij pakt de boot en gaat de andere kant op. Er komt een grote storm en men komt erachter dat die storm Jona's schuld is. Ze vragen hem wat er aan de hand is, en hij vertelt hun dat God deze storm op hen af heeft gestuurd. Dan staat er: 'de mannen werden doodsbang' (Jona 1:10).

Ontzag voor God leidt tot hele mooie dingen

Als Jona zichzelf opoffert aan Gods wil en zich overboord laat gooien, kalmeert de storm. De zeelui weten dat dat door God komt. 'De mannen werden vervuld van bang ontzag voor de Heer' (Jona 1:16). Tijdens en na de storm zijn ze bang, maar het zijn twee compleet andere emoties. Eerst zijn ze bang voor hun leven, ze zitten bevend op hun bioscoopstoel. Dat komt omdat ze God nog niet kennen zoals God écht is. Als ze merken dat God machtig én genadig is, komt de andere soort vrees: ontzag.

Voor God ben je niet bang

Jona is maar één voorbeeld. Maar door de hele Bijbel zien we dat het inderdaad helemaal niet past om voor God te vrezen alsof Hij een hemelse boeman is. Hoewel sommige christenen dat wel denken, nu nog steeds. God is een liefhebbende ouder en daar hoort angst niet bij.

Waar het eerder om gaat in de Bijbel, is dat vrees te maken heeft met hoe groot en machtig God is. Hoe vër God ons begrip te boven gaat. Wij kunnen amper nadenken over een wezen dat alles kan, overal is, er altijd is geweest en zal zijn, dat alles heeft gemaakt en toch betrokken is bij het leven van elk van die schepselen. Zo'n wezen gaat al ons begrip te boven!

Ontzag

Daarom zie je stevast in de Bijbel dat mensen overweldigd worden door wat ze meemaken als zij God tegenkomen. Een wezen dat ons begrip zó ver te boven gaat,

zorgt voor heftige emoties. Deze emoties noemt de bijbelschrijver 'vrees', maar dat dekt niet de hele lading, tenminste niet als je kijkt naar wat wij tegenwoordig onder vrees verstaan. Dit is niet hetzelfde als watervrees of pleinvrees. De mensen zijn niet bang, ze kunnen er gewoon met hun verstand niet bij: ze staan versteld en zijn verbijsterd van ontzag.

Sterker nog, het woord 'ontzag' beschrijft ook precies wat ze proberen te doen. Een bekend voorbeeld is Mozes, de man die de Israëlieten moest bevrijden van slavernij. God verschijnt voor hem in een brandende doornstruik. Waarop Mozes zijn gezicht bedekt omdat hij niet naar God durft te kijken (Exodus 3:6). Mozes probeert God niet te zien, letterlijk God te ont-zien uit ontzag. De profeet Elia en zelfs de engelen rond Gods troon doen hetzelfde (1 Koningen 19:13, Jesaja 6:2).

Waartoe

Dwars door de Bijbel heen vind je die sterke nadruk op ontzag voor God, ontzag vanwege zijn onbegrijpelijke natuur en ongelooflijke daden. Dit ontzag leidt tot hele mooie dingen. Als je God 'vreest' ga je God dienen en zijn wensen eren (Deuteronomium 6:13, 31:13). Ontzag leidt tot vertrouwen in God (Psalm 40:4) en het is zelfs het begin van alle wijsheid (Psalm 111:10). Wat nog mooier is, zijn de *benefits* van ontzag voor God. God zegent wie ontzag voor Hem heeft (Psalm 115:13). En Hij geeft die mensen leven, kennis en wijsheid (Spreuken 1:7, 9:10, 19:23). Voor al die dingen hoeven wij zeker niet bang te zijn!

godongphoto/
Shutterstock.com

Jona en de vis – Bronzen reliëf van de Duitse beeldhouwer Friedrich Koller op de deuren van de Basiliek van de Aankondiging in Nazareth, Israël.

Beren de op weg

bijbelgedeelte

“¹⁹De inwoners van Jericho zeiden tegen Elisa: ‘U ziet wel dat onze stad op een goede plek ligt. Maar het water is slecht. Daardoor worden de kinderen hier veel te vroeg geboren en sterven ze.’ ²⁰Elisa zei tegen hen: ‘Breng me een nieuwe, ongebruikte schaal, met zout erin.’ Dat deden ze. ²¹Toen ging Elisa naar de bron waar het water van de stad uit kwam. Hij gooide het zout erin en zei: ‘Vanaf nu is dit water zuiver. Niemand zal meer door dit water sterven, en alle kinderen worden gezond geboren. Dat zegt de Heer.’ ²²Vanaf die dag was het water in Jericho zuiver, zoals Elisa gezegd had.

²³Van Jericho ging Elisa naar de stad Betel. Terwijl hij naar de stad omhoogliep, kwam er een groep jongens uit de stad achter hem aan. Ze lachten hem uit en riepen: ‘Klimmen maar, kale! Klimmen maar, kale!’ ²⁴Elisa draaide zich om, en toen hij de jongens zag, riep hij: ‘De Heer zal jullie straffen!’ Op dat moment kwamen er twee beren uit het bos. En die aten 42 van de jongens op. ²⁵Vanuit Betel ging Elisa eerst naar de berg Karmel. Daarna ging hij weer naar de stad Samaria.

2 Koningen 2:19–25, BGT

Hier stond de godsdienst die kinderen offerde tegenover de godsdienst die kinderen gezond geboren liet worden

Het is één van de meest bizarre verhalen in de Bijbel. Een profeet die wraak neemt op zijn pestkoppen door ze op te laten eten door twee beren. Gekker moet het toch niet worden. Maar zoals vaker met bijbelse verhalen: een eerste snelle lezing kan je vaak op het verkeerde been zetten.

Elisa wordt hier geïntroduceerd als opvolger van Elia. Elia is een beroemde profeet, die bekendstaat als een verdediger en voorvechter van de enige ware godsdienst. En dat is ook wel nodig, want verschillende koningen en koninginnen hebben het volk tot ver in de afgoderij verleid.

Elisa zou het stokje, nou ja de mantel dan, overnemen van Elia. Elia en Elisa maken een lange reis, waarbij ze van Betel richting de Jordaan trekken. Betel is in die tijd één van de centra van afgoderij met een rebelse tempel en priesters. Dit in tegenstelling tot het gebied aan de overkant van de Jordaan, waar de aanwezigheid van God heel expliciet is.

Nadat Elia en Elisa de Jordaan zijn overgestoken, komt er plotseling een vurige strijdswagen tussen hen in rijden. Die neemt Elia mee naar boven. Alsof Elia wist wat er ging gebeuren, had hij er de hele weg naar de Jordaan bij Elisa op aangedrongen om maar achter te blijven en niet verder met hem mee te reizen. Maar wie wil dit niet meemaken, zo'n spektakel met een wagen en paarden van vuur? Als de rook is opgetrokken, staat Elisa met beide benen op de grond. Elia is in geen velden of wegen meer te bekennen.

En dan begint de reis terug van de Jordaan naar Betel, van dat hemelse tafereel naar de goot van de afgoderij. En dit keer moet Elisa het alleen doen. Zal hij in de voetstappen van zijn meester kunnen wandelen? Het eerste optreden is gelukkig een goed optreden. Op een tussenstop zuivert hij het water waardoor er geen sterfgevallen of misgeboorten meer plaatsvinden. Maar als hij dan eindelijk in Betel komt, wacht er een groep jongeren op hem. Waarschijnlijk een groep rebelse pries-

ters van de Baäl-godsdienst. 'Klimmen maar, kale!' Het lijken onschuldige woorden, maar ze pesten hem om z'n religieuze ervaring aan de overkant van de Jordaan. Ga maar naar boven, naar de hemel, naar je meester Elia!

Dat 'kale' werd geschreeuwd naar mensen die door een huidziekte kaal waren geworden. Dit was niet zomaar een pesterij of scheldpartij, dit was een oorlogsverklaring van meer dan 42 valse priesters aan één profeet. Hier stond de godsdienst die kinderen offerde tegenover de godsdienst die kinderen gezond geboren liet worden. Dit was een zaak van leven en dood. Deze jonge priesters van de dood zagen ze niet, maar ze waren er wel: beren op de weg. Geen respect tonen voor de profeet van het leven liep bijzonder slecht af voor de priesters van dood.

- 1 Pesten kan heel schadelijk zijn voor degene die het ondergaat. Hoever zou jij gaan om het te stoppen voor jezelf of iemand anders?
- 2 In bijbelse tijden bestonden er godsdiensten die extreme offers vroegen, zoals het offeren van kinderen en baby's. Hoever zou jij gaan om dít te stoppen? Vind je dat Elisa te ver ging?
- 3 We leven in een maatschappij met godsdienstvrijheid, wat heel belangrijk en goed is. Wat is het verschil met vandaag en zoveel duizend jaar geleden? Waarom denk je dat het toen niet zou werken maar vandaag wel?

kort gebed

Grote God,
We weten dat we U eerbied verschuldigd zijn en we willen U graag het respect betonen dat U van ons verwacht. Maar we danken U ook voor het respect dat U *voor ons* hebt en dat U ons in vrijheid de kans geeft om voor U te kiezen.
Amen

Website

Voor het aanbod van onze gratis cursussen verwijzen we je naar onze website www.esda-online.nl

Voorbede

Iedere maandagmiddag om 13.30 uur doen we voorbede voor wie ons daarom vragen. Jouw gebedsverzoeken zien wij graag tegemoet op esda@adventist.nl

Respect voor vrouwen staat wereldwijd onder druk

Marie Rahajaan

18

groen!

Als het gaat om gelijke rechten voor mannen en vrouwen zijn we nog lang niet waar we zijn moeten. Het gaat zelfs de verkeerde kant op. Niet alleen in verre landen met bedenkelijke regimes waar ze het met grondrechten niet zo nauw nemen, ook in Nederland. De opkomst van de manosphere maakt het er niet beter op.

De afgelopen maanden was de manosphere alomtegenwoordig. Overall werd dit fenomeen besproken, zowel aan de keukentafel, in schoolklassen als op de werkvloer. Met het risico open deuren in te trappen haal ik toch één van de meest bekeken documentaires van dit jaar aan, om dit begrip te illustreren. De Britse onderzoeks-journalist Louis Theroux onderzocht met *Inside the Manosphere* de online wereld van controversiële 'manfluencers' en hun extreme ideeën over mannelijkheid, vrouwen en relaties. Hierbij speelt respect (of juist het gebrek daaraan) een centrale rol. Immers, in de manosphere is het essentieel dat de vrouw zich respectvol gedraagt tegenover haar man.

Waarbij tegelijkertijd de man zijn vrouwenhaat welig kan laten tieren. Hoe anders kun je verklaren dat een vierentwintigjarige influencer zijn vriendin aan Theroux voorstelt als 'zijn vaatwasser'.

Ongelijke kansen voor vrouwen en mannen

Dat vrouwen en mannen in 2026 nog steeds niet dezelfde kansen hebben, staat vast. De laatste twintig jaar worden de inspanningen van landen gevolgd om de kloof tussen mannen en vrouwen te dichten. Deze index meet jaarlijks de stand en ontwikkeling van gendergelijkheid aan de hand van vier kwantitatieve indicatoren: economische

Grzegorz Czapski/Shutterstock.com

deelname en kansen, opleidingsniveau, gezondheid en overleving en politiek empowerment. De resultaten uit het meest recente Global Gender Gap Report laten zien dat het slecht is gesteld met de positie van vrouwen.

Een aantal statistieken:

- Gemiddeld 41% van de vrouwen verricht betaald werk, waarbij zij met name werken in sectoren met lagere lonen zoals gezondheidszorg en onderwijs.
- Ondanks dat vrouwen betere resultaten halen in het hoger onderwijs, bekleden zij slechts 30% van de leiderschapsrollen.
- Ook in de politiek is het aandeel van vrouwen significant kleiner dan van mannen. Wereldwijd is minder dan een derde van de parlementsleden vrouw.

*Vrouwen zijn
immers meer dan
veredelde vaatwassers*

Als we de blik richten op Nederland is het helaas minder rooskleurig dan ik zou hopen:

- Ongeveer 40% van de Nederlandse vrouwen is financieel afhankelijk van een partner of de overheid, tegenover 22% van de mannen.
- Werkende vrouwen verdienen gemiddeld 13% minder dan werkende mannen.
- Nederland is het afgelopen jaar 15 plaatsen gezakt op de Global Gender Gap Index, naar plek 43. Dat is één plek hoger dan Burundi en bijvoorbeeld 19 plekken lager dan Bangladesh.

Aan het kortste eind

Cijfers vertellen niet het hele verhaal. Beeldvorming en ingesleten gebruiken zorgen ervoor dat vrouwen vaker aan het kortste eind trekken. De 'wet van Sullerot', genoemd naar de Franse socioloog en onderzoeker Evelyne Sullerot, stelt dat beroepen waarin veel vrouwen werken een lager aanzien hebben en naar verhouding slechter betaald worden dan beroepen die worden gedomineerd door mannen. Ook worden vrouwen nog steeds geacht het merendeel van de zorgtaken op zich te nemen. Daardoor is het gebruikelijk dat vrouwen minder gaan werken na de geboorte van hun eerste kind. Dit heeft weer tot gevolg dat vrouwen minder carrièrekansen en doorgroei-mogelijkheden hebben en bij een relatiebreuk meer koopkracht verliezen dan de man.

Vicieuze cirkel doorbreken

Deze vicieuze cirkel kan en moet verbroken worden. Door vooroordelen te bevragen en

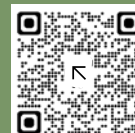

ons gedrag aan te passen, ontstaat meer gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen. Hier profiteert de gehele samenleving van. Onderzoek wijst bijvoorbeeld uit dat dit de Nederlandse arbeidsmarkt 100 miljard euro kan opleveren omdat we talent dan beter benutten. Daarnaast wijzen vele studies uit dat organisaties met meer vrouwen in topmanagement en leidinggevende posities beter presteren op het gebied van duurzaamheid en groene technologie. Een verklaring die wordt gegeven is dat vrouwen in leiderschapsposities meer geneigd zijn om langetermijndoelen en ethische overwegingen in hun besluitvorming te integreren.

Trend ombuigen

De groeiende trend om vrouwen te kleineren en respectloos te behandelen heeft verderstrekkende gevolgen dan op het eerste gezicht lijkt. Niet alleen op particulier niveau zijn de gevolgen van de manosphere ingrijpend. Laten we daarom samen strijden om de positie van vrouwen te verbeteren. Vrouwen zijn immers meer dan veredelde vaatwassers.

scan mij

Documentaire op Netflix
(Scan de QR-code)

© Netflix/
Intermission Film

*Nieuwe
online-cursus!*

www.esda-online.nl

Cursussen voor de mens van vandaag

Met het uitgebreide en gratis cursusaanbod van het ESDA-Instituut is er een les voor iedereen!

ESDA-Instituut
Amersfoortseweg 18
3712 BC Huis ter Heide
030-6931509
esda@adventist.nl

HHelene/
Shutterstock.com

Vooruitblik

‘Wat de rups het einde noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder’, aldus de Chinese filosoof Lao-Tse. De volgende **Contact** gaat over ‘het einde’. Wat lang niet zo eindig is als je denkt, omdat een einde vaak resulteert in een nieuw begin. Onze gedachten over dit onderwerp liggen in december op je deurmat.

Contact

is een gratis uitgave van het ESDA-Instituut, onderdeel van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

*Wil je **Contact** niet meer ontvangen?
Stuur dan een e-mail aan esda@adventist.nl*

ESDA Nederland

Adres Amersfoortseweg 18,
3712 BC Huis ter Heide
Telefoon 030 - 6931509
Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18
E-mail esda@adventist.nl
Web www.esda-online.nl

Woord van Hoop (ESDA België)

Adres Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel
Telefoon 02-5113680
ING Bank BE47 3100 1698 4180
E-mail info@woordvanhoop.be
Web www.woordvanhoop.be

GRATIS Download Contact Magazine

ESDA Instituut Bijbellessen Online

